

ВІДГУК

офіційного опонента – Троценка Валерія Володимировича,

кандидата педагогічних наук, доцента

на дисертаційне дослідження Нечипоренка Дениса Леонідовича на тему:

„Формування у підлітків мотиву досягнення успіху у процесі фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах”,

подане на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія і методика виховання

Дисертаційне дослідження Нечипоренка Дениса Леонідовича „Формування у підлітків мотиву досягнення успіху у процесі фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах” присвячене актуальній нині педагогічній проблемі, яка має не лише теоретичну, але й практичну значущість.

Фізичне виховання в умовах загальноосвітньої школи передбачає реалізацію комплексу освітніх, виховних та оздоровчих завдань, що забезпечує підґрунтя для всебічного та гармонійного розвитку особистості. Однак специфіка фізичного виховання полягає в тому, що цей процес повинен мати довготривалий тренувальний ефект для реалізації всіх його завдань. Сучасний стан фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах демонструє, що фізичне виховання учнів різного віку переважно спрямоване на збільшення їх рухового потенціалу, на підготовку школярів до виконання контрольних нормативів та на розвиток фізичних якостей. Тоді як становленню учня як успішної особистості шляхом формування в нього мотиву досягнення успіху на уроках фізичної культури майже не приділяється увага. Відтак, в період активного біологічного і психічного розвитку, які притаманні підлітковому віку ключовими завданнями фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах є формування в учня прагнення бути успішним. Зазначене підтверджує актуальність обраної теми дисертаційного дослідження.

Кандидатська дисертація, автором якої є Д. Л. Нечипоренко, складається зі вступу, двох розділів з висновками до кожного, загальних висновків, додатків і списку використаних джерел. Структура дисертаційної роботи логічна і відповідає меті та завданням дослідження.

У вступі здобувачем обґрунтовано вибір та актуальність теми дослідження, визначено об'єкт, предмет, мету, завдання, теоретико-методологічну основу та методи дослідження, розкрито наукову новизну, практичне значення одержаних результатів, наведено дані про впровадження та апробацію результатів дослідження, публікації, структуру та обсяг дисертації.

У першому розділі Д. Л. Нечипоренко здійснив аналіз психолого-педагогічної літератури присвяченій темі дисертації: висвітлено сучасний стан досліджуваної проблеми у педагогічній та виховній практиці; уточнено зміст поняття „мотив досягнення успіху”, а також сутність його формування у підлітків під час фізичного виховання.

Також автором висвітлені психо-фізіологічні зміни в підлітковому віці та описані результати досліджень мотиваційної сфери дітей цього віку.

У другому розділі здобувачем визначено задачі, методик та процедуру проведення констатувального етапу експерименту. Оцінювання рівнів сформованості у підлітків мотиву досягнення успіху у процесі фізичного виховання здійснювалось за допомогою розробленої автором компонентної структури цього мотиву. Структура включала три критерії (когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно-поведінковий), кожен з яких складався з показників мотиву досягнення успіху. Оцінивши кожен компонент було визначено рівні сформованості у підлітків мотиву досягнення успіху у процесі фізичного виховання в ЗНЗ (високий, середній, низький).

Результати формувального етапу експерименту засвідчують ефективність запропонованих автором педагогічних умов формування у підлітків мотиву досягнення успіху у процесі фізичного виховання, а значна

кількість досліджуваних та проведена статистична перевірка результатів підтверджує їх достовірність.

У дисертації Нечипоренка Д. Л. подані висновки мають важливе значення для теорії і практики виховання успішної особистості у процесі фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Практичні рекомендації зроблені на основі власних досліджень, теоретично обґрунтовані, підкріплені експериментами, а їх достовірність не викликає сумніву.

Позитивно оцінюючи дисертацію Нечипоренка Д. Л. як в теоретичному, так і в практичному аспектах, слід вказати на деякі неточності та недостатнє обґрунтування деяких положень:

1. Матеріали дисертації були більш ґрунтовнішими, якщо б дисертант у практичній частині дослідження здійснив аналіз і динаміку формування в учнів підліткового віку мотиву досягнення успіху за їх гендерною ознакою як важливого об'єктивного чинника досліджуваного явища.

2. На сторінці 99 представлені результати констатувального етапу експерименту сформованості у підлітків мотиву досягнення успіху у процесі фізичного виховання у відсотках. На нашу думку, доречніше було продемонструвати дані результати і у відсотках і в кількісному показнику.

3. Дисертаційна робота містить матеріали, які дисертант міг би представити у вигляді науково-методичного посібника з практичними рекомендаціями формування у підлітків мотиву досягнення успіху у процесі фізичного виховання.

4. У списку використаних джерел мало сучасної літератури, досліджень за останні 10 років.

5. У роботі мають місце граматичні (с. 5, 133), пунктуаційні (с. 22, 90) та лексичні (с. 54, 70) помилки, усунення яких сприятиме підвищенню якості змісту.

Усі зроблені зауваження не знижують високого рівня представленої роботи і носять дискусійний характер. Викликає повагу логіка викладу і ретельність представлених табличних і графічних матеріалів, які можна аналізувати та перевірити. Наукові та практичні результати проведених досліджень необхідно кваліфікувати як нове рішення актуального наукового завдання, що має істотне значення для теорії виховання. Основний зміст дисертації повністю опублікований в авторефераті та наукових працях (11 робіт).

Таким чином, представлена дисертація Нечипоренка Д. Л. за темою „Формування у підлітків мотиву досягнення успіху у процесі фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах” має наукову новизну, теоретичні і практичні здобутки, відповідає вимогам ДАК України щодо кандидатських дисертацій із спеціальності 13.00.07 – теорія і методика виховання заслуговує на присвоєння наукового ступеня кандидата педагогічних наук.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
проректор з науково-педагогічної роботи
ДВНЗ „Переяслав-Хмельницький ДПУ
імені Григорія Сковороди”

В. В. Троценко
Підпис
Засвідчує:
Нач. ВР
В. В. Троценко